

ПЛАН ЗА РАБОТА НА ТИМОТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И ЕКО - ОДБОРОТ

Цел на Програмата: Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем е подигање на нивото на еколошката свест кај учениците и создавање на здрава животна средина на локално и глобално ниво.

Во текот на 2011 година училиштето се вклучи во програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“, што ја спроведуваат здружението на граѓани ОХО, Швајцарската агенција за развој и Министерството за образование и наука на Р. С. Македонија.

Еко-училишта се училишта кои ја усвоиле заштитата на животната средина како една од основните вредности за управување и раководење. Воспитно-образовната институција покрај тоа што ги воспитува и едуцира учениците на темата заштитата на животната средина, ги едуцира и сите вработени во институцијата и пошироката заедница. Еко-училиштата теоретското знаење го применуваат во пракса и при управувањето и раководењето ја земаат предвид состојбата и иднината на животната средина.

Образовната институција реализацијата на програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“ ја остварува преку методологија на седум чекори еко менаџмент, со што се овозможува поврзување на теоријата со праксата. Тие седум чекори на еко менаџмент се:

- Формирање на еко-одбор
- Анализа на состојбата на животната средина
- План на активности
- Следење и евалуација на напредокот
- Поврзување со наставната и воспитна програма
- Информирање и вклучување на целото училиште и пошироката јавност
- Еко-кодекс

Овие седум чекори може да се реализираат во два дела: теоретски и практичен. Теоретскиот дел ги опфаќа активностите за формирање на еко-одбор, поврзување со наставната и воспитната програма и Еко-кодекс а во практичниот дел се останатите четири чекори.

Во СОУ „Цар Самоил“ Ресен, формиран е Еко-одбор во кој членуваат наставници, ученици, претставници од техничкиот персонал, претставници од локалната заедница, од педагошко-психолошката служба, од бизнис секторот.

Во учебната 2020/21 наставниците имаат обврска индивидуално да интегрираат содржини со точки на акции од четирите еко стандарди (во постоечките наставни предмети и број на часови, без промена на наставните планови):

- Заштеда на енергија
- Заштеда на вода
- Одржување на зградата и здрава животна средина
- Уреден еколошки двор

Координаторот на програмата заедно со учениците од еко-секцијата ќе изработат еко кодекс односно правилник за однесување на сите кои работат, учат, престојуваат и ги користат

просториите и дворот на училиштето. Еко кодексот ќе се постави на видливо место во училиштето и со тоа ќе се потврди посветеноста на училиштето за подобрување на условите во кои се учи и работи.

Анализата на состојбата на животната средина е изработена за да се утврди во каква состојба се наоѓа училиштето. Со анализа се добиени податоци и информации за тоа колку отпад се произведува, колку вода се троши, какви средства за чистење се употребуваат, каква е состојбата во училишниот двор, колкав е степенот на свесноста за заштита на животната средина и какви активности презема училиштето во однос на тоа. Анализата помага за воспоставување на приоритети за активностите кои ќе се преземат а со тоа се изработува план на активност.

Планот на активности се прави врз основа на изработената Анализа на состојбата и точките на акција од четирите еко-стандарди. Планот ги содржи целите за реализација, времето и начинот на реализација, одговорните лица и планираните потребни средства. Поставените цели ќе водат кон подобрување на животната средина во училиштето.

Еколошката програма се поврзува со редовната настава преку Интегрирање на еколошките содржини од деветте еколошки теми во предметите, наставните содржини и часовите по соодветната година. Со тоа се збогатуваат постоечките предмети со еколошки содржини и содржини за заштита на животната средина.

Учениците, децата, вработените и пошироката заедница добиваат знаења за конкретните акции кои ги презема училиштето за заштитата на животната средина и реализацијата на Програмата . Дирекната вклученост на учениците во реализацијата на предвидените активности е преку формирањето на Еко-патролите кои подготвуваат извештаи и листи за следење на реализацијата на точките на акција од воспоставените еко-стандарди.

-Еколошки акции и кампањи се организираат како дел од еколошката програма со цел да се промовираат еколошките активности во пошироката заедница, да се подигне свеста и да се вклучат поголем број на ученици, деца, вработени, родители, медиуми и сл.

-Се реализираат активности од кампањата „Здрава храна “ со цел едукација на учениците за здравата исхрана, подигање на свеста, подигање на училишниот активизам, промоција и вклучување на родителите.

-Се воспоставува соработка со општината за реализација на еколошката програма на локално ниво со потпишување на Меморандум за соработка.

ЕКО СТАНДАРД 1

Заштита на енергија

Полиса: Рационално користење на електричната и топлинската енергија

Цели: Намалување на потрошувачката електрична Е за 10 % во период од 01.09 - 10.06 во споредба со претходната година

Точка за акција : Истакнување на упатства за рационално користење на електрична и топлинска енергија

План за активност

Активност	Одговорни лица	Временски период	Како	Буџет
1. Одлука за намалување на потрошувачката на електрична енер. и топлинска енер.	Еко одборот	1 недела IX	На состанок на еко одбор со записник	/
2. Анализа (согледување) на фактичката состојба за потрошувачка на електрична енер.(Елаборат за потрошена електрична енер. и колку би можело да се заштеди)	Секретар (увид во сметките од електрична енер.) - директор -наставници -ученици	2 недела IX	Констатирање на фактичка состојба со анализа на сметки од електричана енер.	/
3. Проверка на исправноста на сите уреди на електрична енер.	Технички персонал (ХАУС мајстор)	4 недела IX	Со увид на исправност	/
4. Одлука за истакнување на упатства за рационално користење на електрична и топлинска енер.	Еко одбор Директор	1 недела X	Записник	/
5.Распишување на конкурс за составување правила и упатства, цртежи предупредувачки пораки за рационално користење на електрична енергија и штедење	Еко одбор , наставник координатор	2 недела X	Со оглас на огласна табла и прочитано соопштение во секое одделение	/
6. Поставување на упатства за рационално користење енер. на сите места каде има електрични уреди, по ходник и училници	Членови од еко одбор ученици од еко тимови	3 недела X	Лепење упатства, правила, слики	
7. Формирање на еко патроли (група ученици)	еко одбор, одделенски раководители	3 недела X	Одделнески час со избирање , на состанок на еко одборот со предлози од одделенски раководители	/
8. Анализа на потрошувачката на електрична енергија по превземените мерки	Наставник координатор и ученици	4 недела V	Преку увид во сметките за струја и споредба	
9. Промоција на планот	Координатор на еко проектот, директорот (мала изјава)	2 недела VI	Web презентација, дневен весник	
10. Поднесување на извештај	Координатор	Крај на школска година	Извештај	

ЕКО СТАНДАРД 2

Заштита на вода

Полиса: Рационално користење на водата во училиштата и градинките

Цели: Намалување на потрошувачката на вода за 10 % во период од 01.09 - 10.06 во споредба со претходната година

Точка за акција

План за активност

Активност	Одговорни лица	Временски период	Како	Буџет
1. Анализа на состојбата на водоводната инсталација (славини, казанчиња, цевки)	- технички персонал - еко патрола	2 недела IX	увид на водоводна инсталација	/
2. Анализа на фактичката состојба на потрошувачката на вода во училиштето во изминатата година	секретар, директор, ученици од еко одбор	3 недела IX	преку анализа на сметкиза потрошени и платени сметки во период од 01.09 - 10.06	
3. Одлука за рационално користење на водата	еко одбор	3 недела IX	на состанок на еко одбор со записник	
4. Истакнување на упатства за рационално користење на водата	-членови на еко тимови - наставници	4 недела IX	лепење на слики и предупредувачки пораки и упатства	
5. Формирање еко патроли (групи ученици) вклучени во реализацијата на точките на акција, кои ќе го следат, надгледуваат и контролираат процесот на имплементација на овие активности	наставник координатор, одделенски раководители, ученици од еко одбор	1 недела X	избор на членови и оформување на групите	
6. Анализа на состојбата на потрошена вода на крајот на учебната година 01.09 - 10.06 и споредба со изминатата година	еко одбор, ученици еко патрола	10.VI	увид на сметка за потрошен м3 вода до 10.VI по превземените мерки	
7. Промоција на планот	наставник координатор, одделенски раководители, ученици од еко одбор	2 недела IV	web презентација	
8. Поднесување на извештај	наставник координатор	2 недела IV	писмен извештај	

ЕКО СТАНДАРД 3

Одржување на зградата и здравата средина во училиштето

Полиса: Здрава и чиста внатрешна средина за учење и работење

Цели: Обезбедување на здрави услови за работење и престој во училиштето и градинката.

ПЛАН НА АКТИВНОСТ

Активност	Одговорни лица	Временски период	Како	Буџет
1. Чистење на ходници, канцеларии, училници, фискултурни сали со еколошки или нетоксични средства	технички персонал	преку цела година	со набавка на еколошки средства	
2. Одлука за разубавување на ходниците, канцелариите и училниците со цвеќиња	еко одбор	1 недела IX	со записник	
3. Поставување и одржување на саксиски цвеќиња по училници и ходници.	ученици, наставници, технички персонал	3 недела IX	поставување, полевање и чистење	
4. Истакнување на упатства за одржување на зградата на училиштето и здрава средина во училитето	членови на еко одбор, наставник координатор, ученици од тимовите	1 недела X	со поставување на предупредувачки натписи, цртежи, знаци	
5. Означување на одговорни лица согласно бројот на паралелки за спроведување на горенаведените точки на акција	Наставник координатор	2 недела X	Со избирање на одговорни ученици од секоја паралелка	
6. Формирање на еко патроли вклучени во реализација на точките на акција кои ќе го следат, надгледуваат и ќе го контролираат процесот на имплементација на овие активности	Координатор, наставници, еко одбор	2 недела X	Со назначување на одговорни лица	
7. Промоција на планот	Наставник координатор	2 недела VI	Презентација во Power Point	
8. Поднесување на извештај	Координатор	2 недела VI	Писмен извештај	

ЕКО СТАНДАРД 4

Уреден и еколошки двор

Полиса: Уреден и функционален двор која е во согласност со потребите за заштита на животната средина

Цели: Функционално уреден двор според сите еколошки параметри на начин на кој максимално ќе користи за потребите на сите кои претстојуваат во училиштето

ПЛАН НА АКТИВНОСТ

Активност	Одговорни лица	Временски период	Како	Буџет
1. Отстранување на непотребни и нефункционални предмети и растенија од дворот (искршени цвеќиња, дрвја, скршени корпи)	Еко тимови	месец IX	Со копање , чистење	
2. Одлука за садење на локални цвеќиња	Еко одбор	1 недела X	На состанок на еко одбор	
3. Редовно чистење на дворот	Координатор, ученици, технички персонал	Секој прв петок во месецот	Со нараквици и посебни алатки	
4. Одлука за набавка на посебни корпи за хартија и за пластика и органско ѓубре	Еко одбор, директор, „Пролетер,, Ресен	2 недела X	На сосанок на еко одбор со записник, од комунално претпријатие	Спонзорст во донација Пролетер општина
5. Поставување и означување на корпите во училишниот двор и училиштето	Координатор, еко одбор, ученици од еко тимови, помошен персонал	3 недела X	Со поставување и одбележување	
6. Истакнување на упатства за одржување на дворот и зградата	Координатор, наставници, ученици, помошен персонал	4 недела X	Копање, полевање, со лепење и ставање на натписи, пароли на дрво	
7. Промоција на планот	Наставник координатор	1 недела VI	Снимање видео пред и потоа, Power Point презентација, дневен весник	
8. Поднесување извештај	Координатор	2 недела VI	Писмен извештај	